
Tandori Dezső

LONDONI MINDENEK, CSAK NEM SZENTEK, ANNYI SZENT

I

Milyen halálnap van ma?

T. Á.-nak és magamnak

Egyik halálévforduló,
másik évforduló,
az idő télbe forduló,
tavaszba forduló.

Meghalt Böbe és Éliás,
Poszi, Szpéró, Pipi,
kettőnkön kívül senki más
nem tudja érteni.

Február tizedike van,
tíz éve halt meg E.,
egy padra lerakom magam
a Karmeliták elé.

A Tóni padja ez, itt jártam,
amikor a telefonod jött,
hogy ő sincs már itt. Nekivágtam,
járkáltam, egyebek közt.

Mindig „egyebek közt” minden,
és *lényeg*ről beszélünk;
még az jó: majd el lehet innen
távoznunk s nem kell élnünk.

Nem kell itt ülni a Karmeliták
azóta lecserélt padján,
hol ezt írom, a furcsaság-
-nagy-semmit az Éliás napján.

Majd nem kell többé igyekeznünk,
semmiből is/se megélnünk,
nem rettegjük, mi lesz vesztünk,
fordulatot nem félünk.

Nem kell kérdeznünk becsülettel:
„Milyen halálnap van ma?”
Karácsonyasra fagyott üleppel
nem kell leülni csodapadra.

Kiforduló, beforduló,
le- és felforduló?
Has, korduló, szív, zorduló,
nem lesz több forduló.

II

A semminek se

Mit mondjak? Nem tudom. Nehéz.
Mert aztán: „mit is mondtam?”
Persze, anyyi se itt az egész,
hogy ott vagyok Londonban,

vagy az Aulich utcán megyek,
a Batthyány-örökmécs...
osztrákos-magyaros kegyhelyek...
oroszuralom, törökvész...

Kevés. De mihez, ha nem tudom,
mihez lehetne, és mi?
A Londoni Színről is nagyon
nehézkes bármihez érni.

Felérni, leérni. Tornacipóm
földet érintget, ennyi
biztos csak. És túl valami ködön:
a semminek se semmi.

III

Még hogy, majd hogy

Még hogy valamit! majd hogy valamit!
Kit mivel hitegetnék?
Nem dolgom, mi ígérkezik,
nem ítélem el szava szegtet:

mert néma szegény, nincs hát szava,
s mert nincs rá szó, „szegény” se,
ami lesz, nincs, nem volt még soha,
se kezdete, se vége.

Ez itt egy *másik* pad: közelebb
a fogadóirodához.
Majd valami lesz, bár nem lehet,
s bár *ez* sincs, valami – mást hoz.

IV

Napfolt, telihold

Ahogy a múlt szép messze kerül,
kiderülget, mily gazdag volt.
Az, ami vagy épp: szorul-derül,
de a telihold! pár napfolt!

Hogy gazdag a múlt, hogy hirtelen
elkezded látni, persze,
nem több úgy ez sem, azt hiszem,
csak mint a kedved mersze,

hogy tárd, hisz a múlt olyan egyszerű,
eseménysor, minden „volt-szó”,
miről is? összébb lottypad a „hű...!”,
a „ha!” – mert így túl olcsó,

nincs titok és nagy-kincs rejtelem,
„mi lett volna, ha”, s botrány,
mi maradt... kiürült tartós elem,
a hol-játszod: holt totty-árny:

no, igen, igen, épp így jobb: ami volt,
visszfény bár, valamire megvolt,
kabátujj-lyuk, hamufolt-telihold,
s ront rád, *hogy vinne*, a napfolt.

V

Semmi nagy zaj

Egész délután hívtalak,
s jött minden változat: nem
kapcsol, a város nem fogad...
A végén hát letettem

róla. Nem voltam újra sen-
ki, vagy hát ez se pontos,
ott mentem „az én” környékemen,
s próbáltam az „1 font”-os

műveletet párszor még. Tű, tű,
tű, tű, tű... mindegy, hagytam.
Csak azt akartam egyszerű-
en mondani: Éliás-nap van,

ma tíz éve leltük halot-
tan hajnalban a kali alján;
jól tudtuk már, nem várhatók
jó fejlemények... aztán

mégis milyen az ilyen. Ilyen.
Jövök haza lírórodáról,
„vissza a sírból” – vesztve igen,
de kimászva igencsak a pácból;

jövök... a Kerek Tó... Park (a Hyde)...
cigaretta... pár slukk rossz bor...
a sarkon a két bronzmedve fejét
megvizezem... fél négy... még foly-

nak a mai versenyek, csak hát én
nem hiszek (általában)
(soha) – ezért vagyok fura tény:
hogymint is csináltam

életemben egyáltalán.
Valamiért mismás volt.
Mi más lett volna? Hagyjuk. S ne rám.
Az égen barnás májfolt

felhőcskék. Alkonyodik lassan,
egy hiábavaló nap
eltelt megint. Már holnap van –
nekem, szinte. Padomnak

(mit örüljek meg?) csak megörülök.

Táskám, cigim, üveg bor
jobbról-balról, ahogy leülök.
Így volt ez egyre. Csak egykor

más kellékekkel. Még egyszer
megpróbálom Budapestet.
Tű-tű. A szokott gyógyszerrel
kivégzem ezt is, ez estet.

Nem kérdem, szabad-e, nem szabad,
leülni, elfeküdni...
De mi ez? Elalvásomat
valami oly lassan küldi: – – –

– – –: Milyen volt Éliás utol-
só estje, mielőtt hajnal-
ban meghalt? Írok, egyre foly-
nak a könnyeim, nincs nagy zaj.

VI

Egy szerves élet

*„...s megfulladunk, ha majd
emberek szava szólít...”
(kb. Kálnoky László)*

A műfordítás tényleg meg-
öli – Kálnoky mondta! – az író:
így én, virulens öngyilkos eset,
halálig műfordítok.

Meddig az? Egyre! ha túléltem!
Ez hogy van logikailag?
Majd az: ha megérezem: nem is érzem,
egyik felem lemarad.

Melyik? Ami tényleg marad ott már,
csak amaz lesz, aki csak emez.
Egymást *húzzuk*: „Felfordultál...!”
S fordítva: az *írva* se lesz.